

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Rachunkowość - podstawy
Wydział	Wydział Zarządzania, Mediów i Technologii
Kierunek	Finanse i rachunkowość
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	6 PRK
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	studia stacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	7
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	75 godz.
Cykl dydaktyczny	2024/2025 zimowy
Semestr studiów	1
Rok studiów	1
Profil kształcenia	praktyczny
Rok realizacji	2024/2025
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Barbara Oliwkiewicz (e-mail: boliwkiewicz@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	ECTS
1	30 godz.	45 godz.	7

2. Cele przedmiotu

C1	Celem zajęć jest dostarczenie wiedzy, która doprowadzi do zrozumienia przez studenta podstawowych zasad zakładania i prowadzenia ksiąg rachunkowych, sporządzania poszczególnych elementów jednostkowego sprawozdania finansowego zgodnie z ustawą o rachunkowości, powiązania pomiędzy operacjami gospodarczymi a poszczególnymi pozycjami sprawozdania finansowego oraz student będzie potrafił wskazać relacje pomiędzy bilansem, rachunkiem zysków i strat, rachunkiem przepływów pieniężnych. Ponadto zdobędzie podstawowe umiejętności w zakresie organizacji rachunkowości (określania polityki) w jednostce gospodarczej, a także w zakresie pozyskiwania danych finansowych z systemu księgowości dotyczących majątku przedsiębiorstwa, kapitałów, przychodów, kosztów, osiągniętego zysku, podatku dochodowego, wykorzystywanych zarówno do efektywnego podejmowania decyzji zarządczych jak i do wypełnienia obowiązków sprawozdawczych.
-----------	---

3. Wymagania wstępne

brak - przedmiot od podstaw

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Student, który zaliczył przedmiot definiuje i interpretuje podstawowe zasady rachunkowości finansowej w świetle krajowych unormowań prawnych; rozpoznaje krąg jednostek gospodarczych i instytucji stosujących rachunkowość finansową.	EUK6_W1, EUK6_W2, EUK6_W4, EUK6_W7
W2	Wiedza: Student zna zasady analizy i ewidencji zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych oraz reguły sporządzania poszczególnych elementów jednostkowego sprawozdania finansowego. Opisuje w stopniu podstawowym procedury rozliczeń publiczno-prawnych z otoczeniem przedsiębiorstwa.	EUK6_W1, EUK6_W2, EUK6_W4, EUK6_W7
U1	Umiejętności: Student wykorzystując podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu rachunkowości analizuje potrzeby informacyjne jednostki gospodarczej i tworzy system informacyjny rachunkowości adekwatny do tych potrzeb. Potrafi zidentyfikować, dokonać analizy oraz przedstawić zjawiska i procesy gospodarcze w kategoriach prawa bilansowego.	EUK6_U1, EUK6_U2, EUK6_U4, EUK6_U8
U2	Umiejętności: Student prawidłowo stosuje zasady rachunkowości przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych. Analizuje zdarzenia gospodarcze pod kątem możliwości i sposobu ich ujęcia w systemie rachunkowości, identyfikuje, dekretuje i księguje wszystkie typy operacji gospodarczych oraz określa ich wpływ na poszczególne elementy sprawozdań finansowych; rozpoznaje aktywa, pasywa, koszty, przychody, zysk netto, przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, inwestycyjnej oraz finansowej, samodzielnie sporządza sprawozdania finansowe oraz wypełnia obowiązki sprawozdawcze w świetle krajowych norm rachunkowości; samodzielnie projektuje w stopniu podstawowym politykę rachunkowości jednostki gospodarczej.	EUK6_U1, EUK6_U2, EUK6_U4, EUK6_U8
K1	Kompetencje społeczne: Student zorientowany jest na kompetentną i odpowiedzialną ocenę zjawisk bilansowych poprzez prawidłowe interpretowanie zasad rachunkowości dla rzetelnego i wiernego odzwierciedlenia poszczególnych typów operacji gospodarczych w księgach rachunkowych, a także student weryfikuje poprawność merytoryczną i formalną księgowania operacji gospodarczych oraz zasad sporządzania sprawozdań finansowych.	EUK6_KS1, EUK6_KS2, EUK6_KS4

5. Treści programowe

Wykład (30 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 1)
Wyk1	Istota rachunkowości i jej funkcje. Rachunkowość jako system informacyjny. Struktura rachunkowości: rachunkowość finansowa, podatkowa, rachunek kosztów oraz rachunkowość zarządcza. Podstawy prawne polskiej rachunkowości a Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF). Organizacje międzynarodowe uczestniczące w harmonizacji i standaryzacji rachunkowości w skali światowej. Podstawy metodologiczne rachunkowości
Wyk2	Ogólny przegląd arkusza bilansowego. Rachunek majątku i kapitału. Charakterystyka składników aktywów trwałych i obrotowych. Istota i klasyfikacja kapitałów w zależności od formy organizacyjno-prawnej przedsiębiorstw. Ustawowy wzór bilansu. Zasada równowagi bilansowej, rozróżnianie składników aktywów oraz kapitałów własnych i obcych na przykładzie liczbowym sporządzanego bilansu

Wyk3	Podstawowe równanie równowagi bilansowej. Istota operacji gospodarczych. Operacje a zdarzenia gospodarcze. Klasyfikacja. Analiza operacji gospodarczych bilansowych (+A/-A; +A/+P; -A/-P; +P/-P). Księgowanie prostych operacji bilansowych, korzystając z równania $A = \text{Zob.} + \text{K.wł.}$ Wpływ operacji gospodarczych na aktywa i pasywa jednostki. Funkcjonowanie kont bilansowych. Przykłady identyfikacji operacji aktywnych, pasywnych, aktywno-pasywnych zmniejszających lub zwiększających sumy bilansowe.
Wyk4	Ogólny przegląd sprawozdania "Rachunek zysków i strat". Wyjaśnienie pojęć: przychód, nakład, wydatek, zysk brutto, zysk netto, strata, wynik finansowy brutto a podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym. Rodzajowy układ kosztów. Sporządzanie porównawczego rachunku zysków i strat w uproszczonej wersji ustawowej na przykładzie liczbowym.
Wyk5	Analiza operacji gospodarczych wynikowych. Przychody a koszty rodzajowe. Księgowanie prostych operacji wynikowych, korzystając z równania: Zasada memoriałowa, współmierności, realizacji, konserwatyzmu i inne. Wprowadzenie rozwiniętego równania równowagi bilansowej. $A = \text{K.ob.} + \text{K.podst.} + \text{Inw.K.} - \text{Wycof.} + \text{Przych.} - \text{Koszt} - \text{Po.}$ Księgowanie operacji gospodarczych wynikowych na równaniu równowagi bilansowej i analiza ich wpływu na wynik finansowy jednostki. Funkcjonowanie kont wynikowych, typy operacji wynikowych. Obliczanie wyniku finansowego brutto oraz zysku netto po opodatkowaniu.
Wyk6	Wzór ustawy sprawozdania "Rachunek przepływów pieniężnych". Ogólna konstrukcja sprawozdania - działalność operacyjna, inwestycyjna, finansowa. Sporządzanie uproszczonej wersji ustawowej rachunku i jego walory poznawcze w ocenie płynności finansowej jednostki.
Wyk7	Relacje pomiędzy poszczególnymi elementami jednostkowego sprawozdania finansowego bilansu, rachunku zysków i strat, rachunkiem przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale własnym i informacji dodatkowej (schemat powiązań).
Wyk8	Określanie polityki rachunkowości w przedsiębiorstwie. Procedura księgowa w trakcie okresu sprawozdawczego. Ogólna charakterystyka etapów księgowości. Zasady sporządzania, weryfikacji, dekretacji, obiegu, i archiwizowania dowodów księgowych. Zasady budowy Zakładowego Planu Kont i jego przydatność informacyjna dla celów decyzyjnych i sprawozdawczych.
Wyk9	Ewidencja rozrachunków z tytułu wynagrodzeń oraz innych rozliczeń publiczno - prawnych. Sporządzanie listy płac pracowników wraz z składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz zaliczka na podatek dochodowy
Wyk10	Procedura księgowa od bilansu otwarcia do bilansu zamknięcia. Zapisy zamykające konta wynikowe oraz bilansowe. Bilans zamknięcia ksiąg rachunkowych a otwieranie kont na następny okres sprawozdawczy. Całościowy przykład praktyczny księgowania operacji bilansowych i wynikowych w ciągu roku sprawozdawczego wraz z sporządzaniem obligatoryjnych sprawozdań finansowych na koniec roku sprawozdawczego.

Ćwiczenia (45 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 1)
Cw1	Identyfikacja składników aktywów trwałych i obrotowych na przykładach przedsiębiorstw usługowych, handlowych i produkcyjnych. Klasyfikacja kapitałów w zależności od formy organizacyjno-prawnej przedsiębiorstw. Ustawowy wzór bilansu. Zasada równowagi bilansowej, rozróżnianie składników aktywów oraz kapitałów własnych i obcych na przykładzie liczbowym sporządzanych bilansów.
Cw2	Podstawowe równanie równowagi bilansowej. Istota operacji gospodarczych. Operacje a zdarzenia gospodarcze. Klasyfikacja. Analiza operacji gospodarczych bilansowych (+A/-A; +A/+P; -A/-P; +P/-P). Księgowanie prostych operacji bilansowych, korzystając z równania $A = \text{Zob.} + \text{K.wł.}$ Funkcjonowanie kont bilansowych. Przykłady identyfikacji operacji aktywnych, pasywnych, aktywno-pasywnych zmniejszających lub zwiększających sumy bilansowe.
Cw3	Rozróżnianie na przykładach pojęć przychód, nakład, wydatek, zysk brutto, zysk netto, strata, wynik finansowy brutto a podstawa opodatkowania, podatek dochodowy. Identyfikacja kosztów prostych - rodzajowych w praktyce. Sporządzanie porównawczego rachunku zysków i strat w uproszczonej wersji ustawowej na przykładzie liczbowym
Cw4	Konstrukcja rachunku porównawczego rachunku zysków i strat - segmenty. Księgowanie prostych operacji wynikowych, korzystając z równania: Zasada memoriałowa, współmierności, konserwatyzmu, realizacji. Księgowanie operacji na rozwiniętym równaniu równowagi bilansowej i analiza ich wpływu na wynik finansowy jednostki. $A = \text{K.ob.} + \text{K.podst.} + \text{Inw.K.} - \text{Wycof.} + \text{Przych.} - \text{Koszt} - \text{Po.}$ Funkcjonowanie kont wynikowych, typy operacji wynikowych. Obliczanie wyniku finansowego brutto oraz zysku netto po opodatkowaniu
Cw5	Konstrukcja sprawozdania "Rachunek przepływów pieniężnych"; interpretacja poszczególnych działalności: operacyjnej, inwestycyjnej oraz finansowej. Sporządzanie uproszczonej wersji ustawowej rachunku i jego walory poznawcze w ocenie płynności finansowej jednostki na przykładach liczbowych.
Cw6	Relacje pomiędzy poszczególnymi elementami jednostkowego sprawozdania finansowego - na przykładach liczbowych. Księgowanie operacji gospodarczych z określaniem ich wpływu na poszczególne pozycje sprawozdań finansowych.
Cw7	Ewidencja rozrachunków z tytułu wynagrodzeń oraz innych rozliczeń publiczno - prawnych. Sporządzanie listy płac pracowników wraz z składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz zaliczka na podatek dochodowy.

Cw8	Księgowanie operacji gospodarczych od bilansu otwarcia do bilansu zamknięcia. Zapisy zamykające konta wynikowe oraz bilansowe. Bilans zamknięcia ksiąg rachunkowych a otwieranie kont na następny okres sprawozdawczy
-----	---

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M17	Prezentacja multimedialna
M18	Rozwiązywanie zadań
M19	Studium przypadku
M20	Wykłady
M21	Wykorzystanie narzędzi nauczania zdalnego
Ćwiczenia	
M11	Learning by doing
M16	Praca w grupach
M18	Rozwiązywanie zadań
M19	Studium przypadku

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	30 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Ćwiczenia	45 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
zapoznanie się z literaturą, 30h; praca własna studenta - test 30h; praca własna studenta 40h	100 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	175 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	7 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

aktywność na zajęciach
trzy kolokwia
egzamin

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	91%-100%
Na ocenę 4,5:	86%-90%
Na ocenę 4:	71%-85%
Na ocenę 3,5:	66%-70%
Na ocenę 3:	51%-65%

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	91%-100%
Na ocenę 4,5:	86%-90%
Na ocenę 4:	71%-85%
Na ocenę 3,5:	66%-70%
Na ocenę 3:	51%-65%

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. Dziuba - Burczyk A. Podstawy rachunkowości w świetle międzynarodowych standardów, Kraków 2003, KTE AFM
2. red. Dziuba - Burczyk A., Podstawy rachunkowości według efektów kształcenia, Kraków 2013, Oficyna Wydawnicza AFM
3. Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (Dz. U. 2023.0.120 t.j.)
4. Oliwkiewicz B., Materiały własne dla Studentów uaktualniane do obowiązujących przepisów, Kraków 2024

Publikacje prowadzącego

1. Oliwkiewicz B., Operacje gospodarcze i ich dokumentowanie [w:] Podstawy rachunkowości według efektów kształcenia (red. A. Dziuba - Burczyk), Kraków 2013, Oficyna Wydawnicza AFM
2. Oliwkiewicz B., Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych [w:] Podstawy rachunkowości według efektów kształcenia (red. A. Dziuba - Burczyk), Kraków 2013, Oficyna Wydawnicza AFM